

Makis Citas
BOG MI JE PRIČA

prevedla Lara Unuk

Moji sestri Teodori

*Kajti Bog mi je priča, kako hrepenim po vas vseh
v ljubezni Kristusa Jezusa.*

Apostol Pavel, Pismo Filipljanom 1,8

Poznamo štiri vrste šefov: uspešne, zadolžene, barabe in norce. Jaz sem naletel na četrto vrsto.

Pogosto, ko mi je kaj govoril, sem si mislil, da ne ve, ali pred njim stojim jaz ali kdo, ki mi je podoben. Se pravi, ali sem bil to jaz, Hrisovalandis – uslužbenec in prijatelj – ali moj brat dvojček. Samo da brata dvojčka nimam. Imam dve sestri.

Če sva se kdaj slučajno srečala pri vходу v podjetje, mi je rekel: »Teci, mogoče me boš ujel,« in se pognal proti dvigalu. Ko se je začel dvigati, mi je zavpil: »Ne goljufaj!« in zaradi njega sem moral preteči osem nadstropij in na glas prešteti sto štiriinštirideset stopnic, on pa mi je vpil iz dvigala: »Glasneje, debeleuh, te ni nič v hlačah?«

Njegovo podjetje se je zaprlo proti koncu osemdesetih in na lepem sem bil brezposeln. Pri njem sem delal enajst let, ampak na žalost me je zadelo nepripravljenega, medtem ko so se moji sodelavci že cele mesece šli zaposlitveni marketing in so pri priči presedlali v druge grafične biroje. Seveda sem videl, da se ladja potaplja, da nam gre vse slabše in slabše, da nimamo več prihodnosti, ampak nisem hotel v to verjeti. Ker sem nasedel sladkim Apagejevim besedam: »Tudi če grejo stran vsi drugi, ti v nobenem primeru ne boš ostal brez službe.« Kako sem se nasankal.

Videl sem se, kako se borim s samim seboj v blatu. En drugega sta zmerjala in davila. Hkrati pa sta goreče prepevala *Himno padle ženske*.*

Potem sta se združila v nekega novega Hrisovalandisa, ki mu je bilo ime Psihovalandis, in trikrat je vzkliknil: »Duši me ta veter!« Od neznano kod se je slišala arija iz *Tosce*.

Čudne sanje.

Ne morem si predstavljati, da bi bil berač ali otrok z ulice, ki prosjači pred semaforji. Ampak tudi svojih staršev si ne morem predstavljati kot žrtev izkoriščanja koga tretjega, še najmanj bodoče snahe.

Moj oče je zdaj star šestinosemdeset let. Razrešeni častnik. Družinski, študiozen in pobožen človek. Spokojno življenje. Vedno je skrbel zame, mi posojal denar in delal usluge.

Govoril mi je »pazi, pazi, pazi«. Ampak jaz sem bil čuden tič, ki je izgubil druge svoje sorte, in kdor je hotel, je letal z mano.

Moj oče je že bil strog, ampak tudi popustljiv. Se pravi, kadar sem jaz pritiskal, se je on umikal. Ja.

»Očka, v London grem. Daj mi sto tisoč lir.« Dal mi jih je.

»Očka, en majčken dolg imam na banki.« Pri priči ga je poravnal.

»Očka, problem imam. Mi lahko narediš uslugo?« Podvizal se je.

* Himna, ki jo je napisala in komponirala opatinja, pesnica, skladateljica Kasjani (805 ali 810–865). (Vse opombe so prevajalkine.)

»Očka, nujno bi moral biti sprejet v bolnišnico.«
Pomagal mi je.

Na nobeno prošnjo mi ni odgovoril »ne«. Ko zdaj to tehtam, bil je pes, ki je lajal, ampak ni grizel – toda takrat tega nisem razumel. Spoštujem in cenim ga. Do dvajsetega leta sem se ga hudo bal. Pozneje sem ga preprosto spoštoval, saj je v življenju veliko pre-stal. Bil je človek z življenjskimi izkušnjami. Noben oče svojemu otroku ne želi nič slabega. Ugajalo mu je, da so mi bili vedno blizu samostani in cerkve. Tudi on je bogaboječ človek. Vsa naša družina je takšna.

Ko so me pri osemnajstih sprejeli na višjo šolo za podčastnike v Trikali, mi je rekel »bravo«, ampak tudi ko sem jo obesil na klin in odšel, ker nisem več zdržal, ni nič ugovarjal.

Nikoli ni bil prepreka na moji poti. Ne.

Mogoče, si mislim, zato še nisem odšel od doma, čeprav jih imam že čez petdeset. Ker občutim varnost in toplino.

Telefoniral sem bivši sodelavki, da bi ji čestital in ji ponudil še kakšno sodelovanje, ona pa je rekla:

»Hrisovalandis, ravno sem na vratih, se slišiva kdaj drugič,« in odložila slušalko.

Glej no, gospa me ne potrebuje več, udobno se je ugnezdila pri Atenah 2004 in služi 2000 evrov na mesec plus bonitete. Ampak enkrat bo veselice konec in bo že še videla ...

Sicer pa so se mnogi izmed mojih bivših sodelavcev, ki sem jim v marsičem izkazal dobroto, zdaj, ko sem jih prosil za pomoč, do mene obnašali cinično.

Enako tudi nekateri mali podjetniki, ki so se, dokler sem še bil pri Apageju, slinili okrog mene, da bi posle usmerjal k njim, zdaj ko smo jim zaprli pipico, pa se pretvarjajo, da me ne poznajo. Nič hudega, naj bo po Božji volji. Vsem jim želim samo najboljše. To je blagoslov od mojega spovednika, mojega dušnega pastirja, da pravim: »naj bo po Božji volji,« in da še tem, ki mi delajo krivico, rečem »hvala«, da bi imel čisto vest. Kolikor morem, poslušam svojega dušnega pastirja. Povedal mi je, kako naj ravnam v življenju, kako naj ga obvladujem, da ne bom pristal v norišnici.

Kadar človek obuboža, se skuša znajti brez denarja. Rad bi kje zastoj spil kavo, rad bi se kam usedel in se pogovoril. Na temo pomanjkanja sem opravil obsežno raziskavo.

Zato vsako nedeljo zjutraj po maši pri sveti Irini na ulici Eolu stopim še do angličanske cerkve, kjer ti postrežejo s kavo. Če pa tudi vstopiš in se udeležiš njihove maše, ti podarijo še kakšno pobožno knjižico. Seveda v angleščini. (Že res, da ne znam angleško, ampak pri meni ne gre nobena knjiga v nič.)

Poskušam se znajti na črno. Ja.

Moja mati je svetnica, čisto družinski tip ženske, ustrezljiva – varuhinja domačega ognjišča. Ampak prestrašena. Spominjam se je, kako stoji za očetovim hrptom, takoj potem ko je predenj na mizo postavila krožnik, ali kako se čisto sama, na skrivaj, iz srca smeji, napol skrita v omari, ko obeša njegove zlikane

srajce. Prestrašeno sem jo gledal in si mislil »konec je, mami se je zmešalo«.

Moja starejša sestra je profesorica teologije. Študijsko dekle. Stroga in krepostna. V vsej družini in žlahti ji ni enake. Izjemno vedoželjna. Ima dve diplomi in se je kljub temu pri petdesetih lotila še doktora; čisto se požvižga na to, da je zapravila že štiri leta in da ga še kar piše. Ta Plotin jo bo čisto obnorel. Njeno zasebno življenje je na nuli. Žal.

Moja mlajša sestra je ženska inačica Hrisovalandisa. (Govorim o lepih lastnostih svojega značaja in ne o tistih, ki so me zavedle v pogubo in na stranpoti.) Zdaj skrbi za dom. Ni resnih služb za bolešno dekle pri štiriinštiridesetih. Naj gre za prodajalko? Ji bo še kak tip predlagal, da gresta zvečer ven na kavo. Oče jo je v boljših časih hotel spraviti v državno službo, pa ni pristala. Na srečo je zadovoljna z malim.

Spodaj podpisani je tak, da »se me Bog usmili«. Moje življenje se razgrinja čez neskončno polje, polno pekočih rdečih paprik. Kadar padem (vedno na nos), se opečem. Takšno je moje življenje. Vedno znova ateriram v pasteh, na tleh, poraslih s trnjem in koprivami, in pozabljam, da sem bos. Vsakič znova si pozabim obuti čevlje. Niti copat si ne nataknem, čeprav že vnaprej vem, kam sem namenjen. Žal, takšen pač sem.

Ampak se kesam. Bog mi je priča. Bridko se kesam za vse, kar sem storil. Vse to bi rad pustil za sabo in tvegaj nov začetek.

Nočem niti ljubic niti lahkih žensk niti vlačuganja. Hočem biti blizu Bogu. Če mi On nakloni resno žensko, potem v redu, z veseljem bom z njo sklenil zakonsko zvezo. Če mi je ne nakloni in hoče, naj bom menih, pa tudi v redu.

Z veliko ljudmi sem prekinil, ker sem videl, da mi ti ljudje nimajo česa dati. Preluknjani škafi. Brez dna.

Rad bi, da bi me slišal, kadar molim k njemu. Proč s temi skušnjavami, Gospod.

Rad bi imel tudi manj prijateljev. Malo, ampak dobre. Mirne, poštene, takšne, ki se ne bi obešali name. Ki mi ne bi z eno roko podajali plinske maske, z drugo pa spuščali ogljikovega dioksida. Kaj čakajo, da se bo maska pokvarila in me pobere? Tako daleč smo prišli. Takšna je na žalost sodobna atenska mentaliteta, ki nam ne pusti balansirati ne naših dolgov ne naših poslov. Ta trenutek iz mene spregovarja srčna bolečina.

Nekoč mi je moj prijatelj duhovnik rekel: »Kdor je našel prijatelja, je našel zaklad.« Ali smo našli prijatelje in jih zavrgli? Ali smo našli zlato in šli mimo, ker smo iskali diamante? Huda napaka. Zagrešil sem jo in jo obžaloval. Zagrešil sem jo vede in pri polni zavesti. Pustil sem prijatelje – stare in mlade, klerike in laike – ker sem skušal najti diamante. Ampak kje so zdaj? Kje so?

Duhovne palače so neprimerljivo višje od snovnih. Po gmotnih dobrinah se cedijo sline ljudem z masko, ljudem, ki igrajo prijatelje. Pravim prijateljem je mar za duhovne zaklade, ki jih nosiš v duši, in če jih imaš

še tako dobro skrite, naredijo vse, da bi jih izkopali. Vsi ostali niso prijatelji, šiba božja so, in šiba božja ne razpolaga s tolikšno polnostjo zavesti, da bi lahko izbrala sposobnega človeka. Kajti kdor je šiba božja, ne premore ne čustev ne psihičnega miru in spokojnosti. Niti mehke blazine ne, na kateri bi zaspal. Kajti nima čiste vesti. Ja.

Ne vem. Ali sploh še obstajajo ideologi, ko pa vidimo, da večina delodajalcev (vsaj devetdeset procentov) jemlje pod svoje okrilje tujce, ker s tem prihranijo nekaj drobiža?

Vsa Grčija je obolela za kugo. Duhovno in materialno. Atene pa še sploh.

Gospoda I. in T. me, kadar me vidita, vedno povabita v svojo družbo in me častita. Onadva imata polno denarnico, prejemata zajetni penziji, pobirata vsak še po šest, sedem najemnin. Vidita, da sem brez prebite pare, in me častita. Pred nekaj dnevi, ko sta mi rekla: »Pridi, Hrisovalandis, boš kaj spil,« sem bruhal v jok – ne vem, zakaj. Verjetno od ljubezni.

Predvčerajšnjim, ko sta me spet videla in me poklicala, nisem prisedel k njima, postalo mi je nerodno. Petdeset let sem star, pa me bojo drugi častili ... Kako daleč me je pripeljal Apage ...

Po Apageju sem bil še v dveh službah, obeh v naši branži. (Grafično oblikovanje se je še vse do devetdesetih dobro držalo.) Ampak niso me plačevali, in tretja, ki sem si jo našel, je bila zelo daleč, v Koropiju, pa še zdravje mi je načela. Koridalos–Koropi, Koropi–

Koridalos, premerjal sem sedemdeset kilometrov tja in nazaj. Na kratko, dve uri in pol, da pridem tja, in dve, da se vrnem. Avtobus iz Koridalosa do Omonije in od tam drugi do križišča Markopulu, potem pa taksi do industrijske cone. In isto zvečer. Utrudil sem se, izmučil, do konca iztrošil. Samo za prevoz sem porabil dvajset tisoč drahem na mesec. Službo sem začel ob osmih zjutraj in končeval ob pol osmih zvečer. Preden sem prišel domov, je bila ura že pol desetih, deset. Pogosto se mi ni uspelo niti stuširati, pojedel sem in zakinkal pred televizijo. Ja. Založba Alfa Alfa, kot je pravil neki sodelavec, pomeni založba Albanian. Večina zaposlenih je bila Albancev. Seveda si niso upali niti črhniti. Živeli so tam okrog v nekakšnih luknjah. Po pet, šest oseb v eni sobi in vsak je za najemnino dajal po deset tisoč drahem.

V delo za to podjetje sem vlagal srce (kakor vedno počnem), ampak od delodajalcev nisem dobil nobene priznanja. Žal. Litograf, tipograf, črkostavec, tiskar iz osemdesetih so danes marginalizirani, in da bi preživel, so se prisiljeni lotevati drugih del. Ljudje z ugledom, izkušeni in nadarjeni, si v današnjih dneh ne morejo več najti zaposlitve. Povožila nas je tehnologija. Strašno je. Službo si najdejo natakariji v nočnih klubih z živo glasbo, vratarji v diskotekah, grobarji, zvodniki, avanturisti, japiji, tujci, ne pa mi, ki smo se žrtvovali za knjigo. Koliko nas je samo ostalo samskih, da bi služili Gutenbergovi umetnosti, kot jo imenujejo Nemci.

Zdaj nočem več zahajati v javne hiše. Pokesal sem se, spovedal sem se in zdaj živim bogaboječe življe-

nje. Oziram se za dekletom, ki bi ga vzel. Preučujem svoje možnosti. Mogoče bom moral izgubiti par kil. Ja. Življenje sem zajemal z veliko žlico. Razpolagam s tako široko skrivno pahljačo izkušenj z ženskim telesom in ženskim vedenjem, da bi rad, Bog mi stoj ob strani, našel pošteno dekle, ne pa kakšne lahke ženske. Seveda ni govora, da bi ženi povedal svoje skrivnosti. Če te stvari poveš kakšnemu dekletu, ti bo gotovo pljunila v obraz, celo če je sama pokvarjena in je počela še vse kaj hujšega. Gre za ego, rekla ti bo: po toliko brodolomih si se k meni prišel zasidrat, prav v moje пристanišče? Marš, baraba stara.

Rad bi našel žensko, ki ne bo kurba, ampak me bo vseeno spoštovala, kot moške spoštuje kurba. Še mlad sem vstopil v neki bordel, šel k zvodnici in ji rekel: »Nimam tri tisoč drahem, dva tisočaka in pol imam, lahko grem naprej?«

»Ne.«

»Zakaj ne?«

»Ker je ženska, ki te vzame med rjuhe, brez cene – glej, da ne boš tega nikoli pozabil.«

Torej je tako, kot da ne bi dobila denarja, ki ji ga daješ, sem pomislil.

Moj spovednik pravi, da se moram držati daleč proč od kurb, prvič, ker se širi na tisoče bolezni, in drugič, ker se ne bom mogel, če ne prekinem z vsem tem, ustaliti z eno žensko, do kraja življenja bom ostal postopač. To seveda ni tako preprosto, ampak pravi mi, da moram dati vse od sebe, biti vedno buden.

S svojim glasom vpijem h Gospodu, s svojim glasom prosim Gospoda za milost. Pred njim izlivam svojo tožbo, pred njim sporočam svojo stisko. Ko moj duh omaguje v meni, ti poznaš mojo stezo. Na poti, ki po njej hodim, so nastavili zanko zame.

Kako ves iz sebe sem bil od veselja, ko se mi je rodila mlajša sestra! Star sem bil šest let, starejša sestra pa deset. Neprestano sem stal nad njeno zibelko. Zijal sem vanjo, ona se mi je smejala in srce mi je igralo v prsih. Nisem hotel, da bi se ji približal kdo drug – jezil sem se. Ko je dopolnila štirideset dni, so se pri nas doma zbrali sorodniki in očetovi prijatelji. Razkomotili so se v dnevni sobi in nič ni kazalo, da bodo kdaj odšli. V nekem trenutku sem se razburil in začel vpiti nanje: »Pustite jo pri miru! Izmučili ste jo! No vidite, zaradi vas zdaj joka!« potem pa še: »No kaj, a vi nimate doma?« Oče me je tako močno klofnil, da bi mi skoraj izpahnil čeljust.

Kaj pa vem, kadar vidim žensko, se vedno spomnim Lepolice in pomislim, kako grdo je ravnala z mano. Vsa ta štorija me je zaznamovala. Pustila mi je črn madež na srcu.

Nekoč sem jo videl na cesti in se mi je dvignil želodec. Pri priči sem se obrnil v drugo smer. Občutil sem stud. Velik stud. Bolj sam nad sabo. Kako globoko sem padel! Kako znajo ženske iz moškega, ki mu čisto dobro gre, narediti smet ...

Stekel sem v vhod nekega bloka in začel krčevito ihteti. Tolkel sem z glavo ob zid in kričal sam nase:

»Tepec, tepec, tepec!« Še sam ne vem, kako sem prišel do doma. Moj psihiater, gospod Zalmas, mi je zvišal dozo, in tako se mi je hitro uspelo pomiriti.

Nočem je videti, nočem je poznati.

Zato mora biti naša duša utrdba, po kateri se ne more sprehajati vsaka kurbica. Ne sme vsaka vulgarna babnica odkriti šibke točke v našem obzidju in nas sesuti, nad nami izvesti psihološkega zavzetja. S sedmimi pečati moramo zapečatiti svoja vrata in spraševati: »Kdo trka?«

Na ulici Panepistimiu sem si kupil majhno tiropito.* Plačal sem evro trideset centov. Se pravi štiristo trideset drahem. Ista tiropita je, preden smo menjali valuto, stala petinšestdeset drahem. Plače pa so ostale povsem enake, povsem so zamrznile. Kam to vodi?

20
21

Včasih sem bil zelo introvertirana osebnost, nikoli nisem govoril o sebi in o svojih zadevah. Pred časom pa sem se odločil, da si bom začrtal novo pot resnice in bom vse brez strahu razkril svojemu spovedniku. Neko dobro in zares izjemno dekle, bližnja prijateljica moje starejše sestre, mi je svetovalo glede tega. Rekla mi je, naj svojemu dušnemu pastirju povem vse, kajti ko se pogovarjaš z njim, ko se spoveduješ, je to, kot bi govoril s samim Bogom.

Zato rad pogosto obiskujem sveto goro Atos, kjer najdeš ljudi na nivoju. Ob zadnjem obisku se mi je

* Sirova pita.

pripetil tale pomenljivi pripetljaj: na poti v samostan Ksiropotamu sem srečal mladeniča, ki je bil ves zdelan, brez prebite pare in lačen – na prvi pogled si videl, da z njim nekaj ni v redu.

»Stari, greš v samostan?« me je vprašal.

»Ja.«

»Greš prvič ali te že poznajo?«

»Poznajo me,« sem mu odgovoril, nekam vznemirjen ob misli, da me bodo sveti možje videli skupaj s tem narkomanom.

»Lahko posreduješ, da sprejmejo še mene?«

Prišel sem v samostan in stopil pred očeta Zaharijo, ki sem mu povedal o vsej zadevi.

»Greva k igumanu.«

Obrnila sva se na igumana, ki je pri priči rekel: »Ta človek nas potrebuje.«

In so mu takoj dali jesti, piti, mu dovolili, da se umije, in mu odkazali sobo, kjer bo spal.

Kasneje pa naju je iguman oba poklical v samostansko gostišče in vsakemu prinesel velik grozd sorte regina odlične kakovosti ter mladeniču podaril še pobožno knjižico. Nadalje nama je dajal nasvete in nama govoril o številnih zanimivih in koristnih stvareh. Jaz sem se zadržal do vikenda, mladenič pa je ostal, kolikor sem slišal, kakšnih deset dni. Ko pa je prišel čas, da se vrne, so mu dali denar in mu kupili tudi vozovnico do Aten. Takšne baže ljudje so to. Usmiljeni.

Tistega dne nama je oče Nikodimos spregovoril o nebesih in peklu. Povedal nama je zgodbo, ki jo imam vedno v mislih.

Neki menih je v molitvi govoril z nekim drugim menihom, ki je bil takrat že mrtev, in ta mu je povedal, da je v peklu. Zelo se je razžalostil in prestrašil. Rekel je: »Moj Bog, pokaži mi, prosim, kaj je to pekel,« Bog pa mu je odgovoril: »Jutri boš izvedel.« Naslednje jutro jim je v samostan poslal črva iz pekla. Ta črv je tako hudo zaudarjal, da so bili menihi prisiljeni zamenjati samostan, morali so zbežati čim dlje stran. Pa je menih vprašal: »Moj Bog, tako torej smrdi v peklu?« Bog pa mu je odgovoril: »Tako smrdi en črv. V peklu je na milijarde takšnih črvov.«

Ta pripoved mi je zelo všeč in pogosto si jo kličem v spomin. In vsakič, ko si jo priključim v spomin, si rečem: »Čas je, da preneham z oslarijami. Zakaj bi spet zabredel v prostitucijo, zakaj bi spet trosil laži, zakaj bi vlekel starše za nos?«

Dozdeva se mi, da je moje spoštovanje do njih nekam hinavsko. Moral bi jima dajati več. In čas bi že bil, da me vidita preskrbljenega. Moral bi jima dati še dva vnučka, ko pa so jima vnučki tako všeč.

Ampak jaz čutim, da imam dušo postopača, zato me tudi grizejo takšni očitki vesti. Toda verjamem, da se bojo z Božjo pomočjo stvari obrnile na bolje. Samo Bog more. Ja.

Nasproti se mi je usedel parček, ki se je držal za rokice. Pakistanec z Grkinjo. Kdo je še to videl: Grkinja, lepa kakor roža, pa ima fanta Pakistanca! Lepa reč. Sram me je. Zelo me je sram. Za grške moške.

Moja starejša sestra je introvertiran tip človeka. Moje živo nasprotje. Ni poročena. Ne morem je obsojati, ker ima vsaj plačo in živi čisto spodobno. Ko bi vsaj tudi jaz mogel tako živeti. Zelo mi bo hudo, če kdaj izvem, da je zašla s prave poti. Tradicionalna je v dno duše: služba–dom, dom–služba. Čisto nič drugega. Pa veliko bere. Nobenih izhodov, nobenih kavic, nobenih lokalov. Zadržano dekle je, ne pa kakšna izzivalna mrha. Nočem imeti izzivalnih sester. Ja. Že mogoče, da gledam za tistimi izzivalnimi, atraktivnimi, modernimi, ampak ko vstopim v svoj dom, zamenjam obličje, postanem menih.

Obrnil sem se na tisoč ljudi. Zavedam se, da so časi težki, ampak vem, kateri delodajalci imajo finančne težave in kateri ne. V neki veliki knjigoveznici vidim vsako leto vse manj Grkov in vse več tujcev. Štirideset odstotkov delavcev z zdravstvenim zavarovanjem v Grčiji je tujcev ... Prejemajo nizko mezdo, brez plačanih nadur, in pristanejo na vse, kar od njih zahtevajo. To počnejo iz dveh razlogov: prvič, da bi si pridobili šefovo zaupanje, in drugič, da bi se znebili Grkov, ki jih imajo za konkurenco. Si lahko predstavljaš! Tujci imajo Grke za konkurenco! Daleč smo prišli!

Mogoče bi moral zamenjati narodnost? Resno se sprašujem.

Pravili so mi ritolizec, pravili so mi podrepnik, pravili so, da Apageju nekam lezem. Mislili so, da tega ne vem. Seveda sem vedel, ampak kaj sem pa mogel?

Za takšnega so me imeli, ker je samo mene ob nedeljah jemal s seboj na izlete. (Njegova žena je bila strastna kvartopirka in ni priznavala praznikov niti dopustov.) Jaz sem imel svojo politiko in sem pristajal iz dveh razlogov: ker sem verjel, da bo, prvič, toliko spodoben, da mi bo plačal kak drobiž za nadure, in drugič, da me bo prestavil na boljše delovno mesto. Ampak račun brez krčmarja. Jaz sem bil dober kot kruh, on pa mi je zabadal nož v sredico.

Ob nedeljah zjutraj mi je telefoniral in mi pravil: »Pridi v Kifisjo.« Nikoli me ni vprašal, ali mogoče tisti hip počnem kaj drugega niti ali imam kakšne načrte za pozneje, rekel mi je samo »pridi«. In jaz sem tekel kot za stavo. Trikrat sem moral presedati. Niti enkrat me ni prišel iskat, to bi bil konec sveta. Kreten.

Poleti sva hodila na morje, pozimi v gore. Po poti sva se pomenkovala o številnih, resnici na ljubo zanimivih temah. Kadar pa se je loteval mojih sester, se mi je temnilo pred očmi. Govoril je, da me izčrpavata in da ves čas tekam po njihovih opravkih, ne da bi se mi za to vsaj zahvalili (kar je bilo seveda daleč od resnice).

»Kako ju ni sram, bab, usedli sta se ti na grbo in se ne poročita ...«

»Ampak saj smo vsi trije otroci samski.«

»Ej, pa se vi trije kdaj skupinsko jebete?« mi je nekoč zabrusil pokvarjenec, in prijelo me je, da bi odprl vrata in se vrgel v prepad.

Ta brezobraznež pa ni nič opazil in mi je rekel isto kot vedno: »Moraš mi peti, da bom bolje vozil.«

Med vsako vožnjo sem mu ure in ure prepeval. Vsakič sem začel s *Širnim morjem*, nadaljeval z *Mauthausnom*, potem pa s *Ko bi srca imela zapabe* in *Mijav, mucica*, *Mojim zmedenim umom*, *Mojo preteklostjo*, *mojim grehom*, pa dzamikom,* otoškimi in rembetikom,** on pa je ves židane volje pritiskal na plin, in vsakič se je moj repertoar končal z njegovim najljubšim naročilom:

*Živel bom kot svobodni ptiček
in ne kot v kletki smešni tiček
prepeval na čast kakšni kanarčici.*

Vedel sem, da to pesem posveča svoji ženi kvartopirki.

Ob neki priliki, ko sva se peljala v Maraton »na kozarček uza«, je hotel slišati *Orel sem brez peruti*, in je vse bolj pritiskal na plin, mene pa je bilo strah in sem mu rekel: »Ne bi raje nehal peti?« Odgovoril mi je: »Ne, poj dalje, prav greva,« in takrat sem mu rekel: »Lepo te prosim, pred sabo imava prekucnik, za sabo tovornjak s priklopnikom, kako misliš prehitovati?« On pa dalje goni svoje, hoče *Strangers in the night* in pritiska na plin.

Brez trohe spoštovanja do moje osebe. Ja.

Nekoč, ko sva namesto v nedeljo šla ven v soboto, sem mu rekel: »Rad bi se ostrigel.«

* Tradicionalno grško kolo.

** Zvrst urbane instrumentalne in pete glasbe ljudskega izvora z močnimi maloazijskimi vplivi.

»Zdaj, ko se bova peljala skozi Kalamos, te bom peljal k enemu dobremu frizerju. Plačal boš dva, tri stotake.«

»Dva, tri stotake? Kaj pa sem jaz, kozel? H kakšnemu frizerju me pa pelješ?«

»Prej bi mi moral reči, pa bi ti rezerviral termin v Kolonakiju.«*

Zaradi njega sem se vedno ušivo počutil. Gnal me je od sedmih zjutraj do enajstih zvečer. Kot izmozgano, sestradano mulo, ki se šibi pod bremenom.

Ker se mu je posrečilo, da me je prepričal, da sva prijatelja, sem šel nekega dne k njemu in mu rekel: »Daj mi, prosim, pet desetisočakov predujma, za operacijo za ta malo.«

»Pojdi v računovodstvo,« mi je suho odgovoril, ne da bi me sploh pogledal, in računovodkinja me je poslala k Besgaplentaju (njegovemu partnerju), ta (človek iste bire) pa mi je rekel:

»Debelinko, brez prebite pare smo.«

Žalitse, ampak res ogromno žalitev, celo vpricho neznancev.

Nekoč – v pisarni smo imeli vodjo kreativnega oddelka nekega velikega reklamnega podjetja in sva se dogovarjala glede njihovih brošur – je prišel Apage, in ravno ko sem ji nameraval povedati cene, me je prekinil sredi besede: »Dovolj si govoril, zdaj pa brž, prinesi nama kavo.«

Mislím stari, enega človeka imaš, ki ga lahko izpostaviš kot izložbo svoje trgovine (vsak dan sem bil v

* Draga atenska četrt.